

www.aiic.org

www.fit-ift.org

www.red-t.org

راهنمای میدانی مناطق درگیری برای مترجمان شفاهی/کتبی غیرنظامی و کاربران خدمات آن‌ها

مترجمان شفاهی/کتبی که برای کار در مناطق درگیری قرارداد می‌بندند غالباً زبان‌شناسانی غیر حرفه‌ای هستند، اما نقشی مهم در ارتباطات ایفا می‌کنند. آن‌ها به‌لایل کار در محیط‌های پرریسک به‌شدت آسیب‌پذیرند و نیاز به حفاظت ویژه‌ای چه طی دوران درگیری و چه پس از آن دارند. کاربران خدمات مترجمان شفاهی/کتبی باید از مسئولیت‌هایشان نسبت به آن‌ها و نیاز به حفاظت مستمر از آن‌ها آگاه باشند. از طرفی، خود مترجمان شفاهی/کتبی نیز باید از حقوقشان مطلع باشند و استانداردها و اصول اخلاقی حرفه زبان را رعایت کنند تا امنیت و جایگاهشان ارتقا یابد.

این سند راهنمای حقوق و مسئولیت‌ها و رویه‌های پایه است که «انجمن بین‌المللی مترجمان کنفرانس‌ها» (AIIC)، فدراسیون بین‌المللی مترجمان (FIT)، و Red T به مترجمان شفاهی/کتبی و کاربران خدمات آنان توصیه می‌کند. این راهنما برای آن دسته از مترجمان شفاهی/کتبی کاربرد دارد که در جایگاه زبان‌شناس میدانی به نیروهای مسلح، روزنامه‌نگاران، سازمان‌های غیرانتفاعی، و سایر سازمان‌های حاضر در مناطق درگیری خدمت می‌کنند.

برای مترجمان شفاهی/کتبی

حقوق

حفاظت

شما از حق حفاظت طی دوره وظیفه و پس از آن برخوردارید. در صورت نیاز، این حق باید خانواده‌تان را نیز دربر گیرد. لباس و تجهیزات محافظ باید در اختیارتان قرار گیرد، اما اسلحه نه. به‌عنوان شهروند ملزم به پوشیدن لباس فرم نیستید، مگر اینکه برای انجام این کار رضایت داشته باشید. کمک‌های پزشکی و روان‌شناختی باید برای شما قابل دسترس باشد. قبل از استخدام، باید آموزش مسائل امنیتی و شرایط اضطراری به شما ارائه شود.

پشتیبانی

شما از حق دریافت پشتیبانی در کل مدت وظیفه‌تان برخوردارید، مثلاً تجهیزات رفاهی و تسهیلات در میدان یا پایگاه.

محدودیت‌ها

محدودیت‌های نقش شما باید به‌وضوح تعریف شود. شما حق دارید از انجام کاری که به استانداردهای حرفه‌ای یا شخصی و اصول اخلاقی شما لطمه می‌زند و/یا امنیت شما را بی‌جا به‌خطر می‌اندازد، خودداری کنید.

جلسه توجیهی

باید یک جلسه توجیهی در خصوص بافتار کلی و جزئی وظیفه‌تان برگزار شود.

شرایط

شما از حق دریافت دستمزد و سایر مفاد قراردادی که شرایط خطرناک در آن منعکس شده است، برخوردارید. ساعات کاری باید معقول باشد و استراحت‌های مقطعی بین آن‌ها گنجانده شود.

مسئولیت‌ها

بی‌طرفی

فارغ از اینکه چه کسی شما را وارد کار کرده است، به کلیه طرفین با رعایت مساوات خدمت کنید و از بیان نظرات شخصی یا هم‌دردی خودداری نمایید. شما نمی‌توانید برای هیچ موضوعی مدافع باشید و هرگونه تضاد منافع را باید اعلام کنید.

محرمانگی

ماهیت محرمانه کلیه اطلاعاتی را که از هریک از طرفین دخیل در روال کارتان دریافت می‌کنید، حفظ نمایید. آن‌ها را در اختیار کسی قرار ندهید یا برای منافع شخصی بکار نبرید.

دقت و صحت

پیام‌های کلیه طرفین حاضر را با صداقت هرچه بیشتر منتقل کنید. برای این کار...

- مهارت‌های پایه در ترجمه شفاهی را بیاموزید، مثلاً اینکه با دقت به گفته‌ها گوش کنید، آن را واضح به زبان دیگر بیان کنید، و نسبت به نکات فرهنگی و سرخ‌های غیرکلامی ظریف حساس باشید.
- با یادگیری واژگان تخصصی، سرواژه‌ها، اصطلاحات فنی، و نیز آشنایی با لهجه‌ها، حرکات صورت و بدن، آداب و رسوم و غیره خودتان را برای وظایف آماده کنید.
- اگر به حافظه‌تان کمک می‌کنند، یادداشت‌برداری کنید.
- اطلاعاتی را که سخنگویان منتقل می‌کنند، سانسور یا تحریف نکنید.
- در صورت لزوم، درخواست شفاف‌سازی کنید، از سخنگو بخواهید آهسته‌تر صحبت کند، یا اگر منظور سخنگو را نمی‌فهمند، او را مطلع کنید.

برای کاربران خدمات مترجمان شفاهی/کتبی

حقوق

شما حق دریافت ترجمه شفاهی/کتبی دقیق و صحیحی از پیامتان را دارید. با انجام مسئولیت‌های مندرج در زیر، به مترجم شفاهی/کتبی در نیل به آن هدف کمک خواهید کرد.

مسئولیت‌ها

احترام

مترجمان شفاهی/کتبی رابط بین شما و افراد کشوری هستند که در آن کار می‌کنند. به مترجمان شفاهی/کتبی احترام بگذارید تا آن‌ها نیز به شما احترام بگذارند. درج‌گذاری بلامانع است، اما نباید زمینه سوءاستفاده را فراهم کند.

حفاظت

مترجمان شفاهی/کتبی ممکن است به‌واسطه کار برای شما در معرض خطر قرار گیرند. فارغ از اینکه به‌واسطه عقد قرارداد مسئولیت دارید یا خیر، از آن‌ها و در صورت لزوم خانواده‌هایشان هم در طول انجام وظیفه و هم پس از آن محافظت کنید.

– سلاح در اختیار آنان قرار ندهید.

– لباس و تجهیزات محافظ برایشان فراهم کنید، اما آن‌ها را ملزم به پوشیدن لباس فرم نکنید، مگر اینکه نسبت به این کار رضایت داشته باشند.

– از انتشار نام، نشانی یا عکس مترجمان شفاهی/کتبی بدون اجازه آنان خودداری کنید.

پشتیبانی

از مترجمان شفاهی/کتبی با فراهم کردن تجهیزات رفاهی و تسهیلات مناسب در میدان یا پایگاه پشتیبانی کنید. از نیازها و نگرانی‌هایشان مطلع باشید.

تعریف نقش

نقش مترجمان شفاهی/کتبی را شفاف تعریف کنید. الزامات عملیاتی و زنجیره مسئولیت‌ها را توضیح دهید. به‌طور کلی، کارهایی نامرتبط به ترجمه شفاهی/کتبی به آن‌ها محول نکنید، و در جریان باشید که مترجمان شفاهی/کتبی در صورتی که کاری به استانداردهای حرفه‌ای یا شخصی و اصول اخلاقی و/یا امنیت‌شان لطمه بزند، از حق رد آن کار برخوردارند.

برنامه‌ریزی

ترجمه شفاهی نیازمند تمرکز است، کاری که حفظ آن در موقعیت‌های درگیری دشوار است. روی ساعات کاری، استراحت‌ها و غیره توافق کنید. هنگام استفاده از خدمات ترجمه شفاهی/کتبی، زمان اضافه و سایر الزامات لجستیکی را لحاظ کنید.

جلسه توجیهی

مترجمان شفاهی/کتبی را به‌طور کلی و جزئی قبل از هر وظیفه در رابطه با بافتار و هدفشان توجیه کنید. واژگان تخصصی، سرواژه‌ها، اصطلاحات فنی و غیره را توضیح دهید.

ارزیابی

اگر لازم است عملکرد مترجمان شفاهی/کتبی را ارزیابی کنید، عادلانه رفتار کنید و از یک سیستم ارزیابی مناسب استفاده نمایید. بر انتقال صحیح پیام‌ها نظارت داشته باشید، اما دقت کنید که ترجمه شفاهی به‌معنی انتقال تک‌به‌تک واژه‌ها نیست و پیام اصلی‌تان باید شفاف باشد. انتقاد باید در خلوت انجام شود. پاداش‌ها، توصیه‌ها و غیره باید هر جا که لازم است، داده شود.

نحوه کار با مترجمان شفاهی/کتبی

جایگاه قرارگیری

خودتان، مترجم شفاهی/کتبی و طرف دیگر را در یک چیدمان تقریباً مثلثی شکل قرار دهید. دقت کنید که شما، مترجم شفاهی/کتبی و طرف دیگر بتوانید کامل هم‌دیگر را ببینید و بشنوید. ضمن معرفی خودتان و مترجم شفاهی/کتبی، نقش مترجم شفاهی/کتبی را توضیح دهید. با طرف دیگر صحبت و به او نگاه کنید، نه به مترجم شفاهی/کتبی.

صحبت کردن

مترجم شفاهی/کتبی صبر می‌کند تا شما صحبت کنید و وقتی مکث می‌کنید، ترجمه می‌کند. میزان اطلاعاتی که مترجم شفاهی/کتبی می‌تواند به‌خاطر بسپارد و به‌درستی منتقل کند به سطح مهارت‌های او بستگی دارد.

– از واژه‌های نسبتاً ساده و جملات کوتاه و معنادار استفاده کنید.

– واضح و نه‌چندان سریع صحبت کنید.

– سعی کنید از بکارگیری واژه‌های خیابانی، سرواژه‌ها، اصطلاحات فنی، یا ارجاع به موضوعاتی که در فرهنگ‌های دیگر قابل فهم نیست، خودداری کنید.

– توجه داشته باشید که طنز و شوخی، گرچه در کاهش تنش سودمند واقع می‌شود، اما ترجمه آن دشوار است.

– از لهجه، گویش و الگوی گفتاری خودتان و نیز اثر احتمالی آن بر کار مترجم شفاهی/کتبی آگاه باشید.

– از آنچه بیان می‌کنید و نحوه بیان آن آگاه باشید.

بررسی کردن

شما مسئول هستید که اطمینان یابید پیام‌ها را کلیه طرفین متوجه شوند. اگر چیزی از گفته‌های طرف دیگر را متوجه نشدید، از او بخواهید تکرار و/یا شفاف‌سازی کند. اگر فکر می‌کنید طرف دیگر گفته شما را متوجه نشده است، مطمئن شوید که مترجم شفاهی/کتبی متوجه شده باشد. با این حال، از داشتن گفتگوهای خصوصی با مترجم شفاهی/کتبی خودداری کنید، مگر اینکه طرف دیگر بدانند در کل پیرامون چه موضوعی دارید صحبت می‌کنید.

کنترل کردن

مسئولیت را به گردن مترجم شفاهی/کتبی محول نکنید. او نباید به نیابت از شما اظهار مطرحت کند یا سوالی بپرسد؛ او فقط گفته‌های شما را ترجمه می‌کند. مسئولیت دادرسی‌ها را خودتان همواره بردوش داشته باشید، اما هر جا ضروری و مقتضی است، توصیه مترجم شفاهی/کتبی را جویا شوید.